

REZOLUȚIA
Conferinței Internaționale
„Cultura culinară tradițională turcă și din Republica Moldova / Türkiye–Moldovan Geleneksel
Mutfak Kültürü”
Chișinău – Ceadâr-Lunga, 5–6 mai 2023

În perioada 5–6 mai 2023, sub egida Ministerului Culturii al Republicii Moldova, a Comisiei Naționale a Republicii Moldova pentru UNESCO, a Comisiei Naționale a Turciei pentru UNESCO și a Institutului Patrimoniului Cultural, s-a desfășurat Conferința Internațională „Cultura culinară tradițională turcă și din Republica Moldova”, un eveniment științific menit să consolideze dialogul intercultural, să promoveze patrimoniul imaterial și să stimuleze cercetarea comparativă asupra tradițiilor gastronomice din spațiile turce și moldovenesc.

Conferința a reunit specialiști, cercetători și profesori universitari din Republica Moldova și Turcia, care au prezentat comunicări științifice privind valorile culinare tradiționale, rolul simbolic al alimentelor în ritualuri și obiceiuri, precum și transformările contemporane ale practicilor gastronomice.

Lucrările au fost inaugurate prin cuvinte de deschidere susținute de: Constantin Rusnac, Secretar General al Comisiei Naționale a Republicii Moldova pentru UNESCO; Prof. Dr. M. Öcal Oğuz, Președintele Comisiei Naționale UNESCO a Turciei; și prin mesaje de salut din partea:

Andrei Chistol, Secretar de Stat, Ministerul Culturii al Republicii Moldova; Dr. Ion Ursu, Director al Institutului Patrimoniului Cultural.

Activitatea științifică a fost structurată în două paneluri tematice, moderate de Dr. Natalia Grădinaru, Dr. Evrim Ölçer Özünel și Dr. Evdokiya Soroceanu, care au facilitat schimbul de idei și cooperarea interdisciplinară.

În cadrul Panelului I, participanții au abordat teme privind: spațiile de depozitare a alimentelor în cultura găgăuză; semnificațiile simbolice ale hranei în tradițiile turcești și moldovenești; pâinea și produsele făinoase ca elemente identitare; schimbarea actanților tradiției culinare în contextul modernității.

Panelul II a fost dedicat temelor ce vizează: mesele rituale și festive în spațiile rurale turcești și moldovenești; alimentele cu rol terapeutic și profilactic în medicina populară; hrana comunităților ucrainene și bulgare din Republica Moldova, analizate ca expresii ale diversității etnoculturale.

Dezbaterile au evidențiat rolul patrimoniului culinar ca liant identitar și factor de coeziune socială, subliniind importanța documentării și transmiterii intergeneraționale a cunoștințelor legate de alimentația tradițională, precum și necesitatea includerii acestora în politicile de protejare a patrimoniului cultural imaterial.

Ziua de 6 mai 2023 a fost dedicată participării la Sărbătoarea Națională a Găgăuziei „Hederlez–2023”, desfășurată la Ceadâr-Lunga, care a completat dimensiunea teoretică a conferinței cu una practică, prin demonstrații culinare, târguri de meșteșuguri și competiții tradiționale, ilustrând vitalitatea și actualitatea patrimoniului imaterial găgăuz.

În urma lucrărilor conferinței, participanții au convenit asupra următoarelor direcții de acțiune:

- Continuarea cercetărilor comparative privind cultura culinară tradițională din Republica Moldova și Turcia;
- Promovarea colaborărilor academice și a schimburilor de experiență între instituțiile de cercetare;

- Elaborarea unor proiecte comune pentru valorizarea patrimoniului imaterial în context UNESCO;
- Organizarea periodică a unor conferințe și simpozioane tematice dedicate gastronomiei tradiționale;
- Publicarea materialelor științifice rezultate în volume colective, pentru diseminarea rezultatelor cercetării.

Conferința s-a încheiat într-un spirit de cooperare, prietenie și respect reciproc, confirmând importanța dialogului cultural ca mijloc de consolidare a relațiilor între Republica Moldova și Republica Turcia și ca premisă a păstrării autenticității și diversității patrimoniului culinar tradițional.

Adoptată la Chișinău, la 6 mai 2023
în numele participanților la Conferința Internațională
„Cultura culinară tradițională turcă și din Republica Moldova”